

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een politieambtenaar van het regionale politiekorps Limburg-Noord onvoldoende onderzoek heeft gedaan, toen verzoeker op 18 oktober 2008 een beroep deed op de politie in verband met de vermeende mishandeling van zijn broer. Verzoeker had de wens van deze gestelde mishandeling aangifte te doen tegen de instelling waar zijn broer verblijft en tegen de curator van zijn broer.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker heeft een verstandelijk gehandicapte broer, R. Een andere broer, H. is curator voor R. R. verblijft in zorginstelling D. te K. Verzoeker en H. zijn verwickeld in een lang slepend conflict over de zorg aan R. en leven al jaren lang met elkaar in onmin. Tussen verzoeker en R. bestaat een omgangsregeling, die het gerechtshof in Den Bosch in 1998 heeft vastgesteld. Het hof heeft voorts bepaald dat de zorginstelling waar R. verblijft geen zorginhoudelijke informatie aan verzoeker geeft. De zorginstelling hoeft verzoeker slechts in zoverre te informeren dat een verlof goed kan verlopen.
 2. Op zaterdagochtend 18 oktober 2008 ging verzoeker R. ophalen voor weekendverlof. Hij trof zijn broer aan met vers letsel aan zijn voorhoofd. Verzoeker is met R. naar het politiebureau te H. gegaan, omdat hij aangifte wenste te doen van mishandeling van R. door (personeel van) de instelling. Het bureau was nog gesloten, maar verzoeker werd binnengelaten. Aldaar had hij een gesprek met politieambtenaar A. Bij een deel van dit gesprek was ook politieambtenaar P. aanwezig. A. nam op dat moment geen aangifte op omdat hij geen helder beeld kreeg van de situatie en de herkomst van het letsel bij R. Nu er op dat moment geen aangifte werd opgenomen, stemde verzoeker ermee in dat A. eerst nader onderzoek zou doen.
- Op initiatief van verzoeker is A. met collega J. op 2 november 2008 meegegaan naar instelling D. Verzoeker ging zijn broer die zondag opnieuw ophalen voor verlof. A. heeft (in bijzijn van collega J.) vervolgens die dag bij personeel van instelling D. informatie ingewonnen over de situatie en de herkomst van het letsel. A. slaagde er niet in om zijn onderzoeksbevindingen aan verzoeker terug te koppelen, omdat verzoeker met de begeleidsters van R. in gesprek ging over de zorg aan zijn broer R.
3. Verzoeker was het niet eens met deze gang van zaken en diende bij brief van 8 februari 2009 een klacht in bij de beheerder van het regionale politiekorps Limburg-Noord. Verzoeker klaagde er onder meer over dat politieambtenaar A. geen onderzoek had verricht naar aanleiding van de melding van de vermeende mishandeling van R. op 18 oktober 2008.

4. De korpsbeheerder liet verzoeker bij zijn beslissing van 15 mei 2009 weten dat hij de klacht dat politieambtenaar A. geen onderzoek zou hebben verricht, ongegrond achtte. Daarbij oordeelde de korpsbeheerder dat A. foto's heeft gemaakt van de hoofdwond. Het verhaal van verzoeker heeft A. in het bedrijfsprocessensysteem van de politie verwerkt. Vervolgens verrichtte A. onderzoek naar de toedracht van de verwondingen van R., door onder andere contact op te nemen met zorginstelling D. A. heeft de resultaten van het onderzoek aan verzoeker per e-mail teruggekoppeld. Verzoeker is daarin te kennen gegeven dat er geen aanwijzingen waren van een strafbaar feit en dat een aangifte om die reden niet zou worden opgenomen.

5. Verzoeker was het niet eens met het oordeel van de korpsbeheerder en diende op 21 mei 2009 een klacht in bij de Nationale ombudsman. Verzoeker verzocht de Nationale ombudsman een onderzoek in te stellen.

Visie verzoeker

1. R. heeft in zijn kamer in instelling D. een verzameling modelautootjes, bestaande uit autootjes van verzoeker en van H. Telkens als R. op verlof gaat, ruilt hij een autootje. Verzoeker verklaarde dat wanneer R. niet zelf mag kiezen welk modelautootje hij meeneemt op verlof, het kan zijn dat R. zich uit frustratie verwondt. Dat is mishandeling, aldus verzoeker en daarvan wilde hij aangifte doen, zo vertelde hij A. Verzoeker deed op 18 oktober 2008 navraag bij de instelling over het letsel, maar kreeg geen inhoudelijk antwoord. Hij gaf dit in het gesprek met A. ook aan, ondanks dat A. dit niet met zoveel woorden had opgenomen in het mutatieverslag. Omdat A. op dat moment geen aangifte zou opnemen stemde verzoeker er tijdens het gesprek mee in dat A. eerst nader onderzoek zou doen. In reactie op het per e-mail ontvangen mutatieverslag stuurde verzoeker op verzoek van A. twee e-mails met aanvullende informatie over de zaak. In deze e-mails liet verzoeker A. weten het te begrijpen dat het voor een buitenlander (zoals A., cursivering N.o.) heel lastig is om de essentie van zijn verhaal duidelijk te krijgen. Verzoeker verklaarde dit begrijpelijk te vinden omdat zijn verhaal op 18 oktober 2008 vervuld was met zijn emotionele belevingen. Verzoeker liet A. verder nog weten dat hij ook aangifte wilde doen tegen H. (en diens echtgenote); de curator van R., en instelling P. waar R. voorheen verbleef, omdat dezen ook verantwoordelijk konden worden gehouden voor de gestelde mishandeling. Verzoeker verklaarde dat A. in het gesprek op 18 oktober 2008 heeft toegezegd ook nader onderzoek te doen bij zorginstelling P. Deze toezegging zag verzoeker ondersteund door de verklaring van politieambtenaar P., die bij het gesprek aanwezig was. P. verklaarde tijdens de interne klachtbehandeling dat A. ook zou informeren bij de andere instellingen hoe een en ander was verlopen rondom R. Verzoeker vindt het onjuist dat A. dit onderzoek heeft nagelaten.

2. Omdat verzoeker een herhaling van 18 oktober 2008 vreesde, belde hij A. op 1 november 2008 met het voorstel de volgende dag mee te gaan naar instelling D. Verzoeker ging zijn broer halen voor verlof en kon A. dan laten zien hoe het ruilen van

autootjes in zijn werk ging. Op 2 november 2008 hebben A. en J. een gesprek van nauwelijks tien minuten gehad met de begeleidsters van R., aldus verzoeker. Hij vond dat A. hiermee onvoldoende onderzoek deed naar de herkomst van het letsel en de achtergrond van de situatie.

3. Verzoeker verklaarde in het geheel geen terugkoppeling te hebben ontvangen van het gestelde onderzoek door A., ondanks meerdere e-mails aan A. met het verzoek daartoe. Verzoeker ontkent een e-mail te hebben ontvangen waarin hem is meegedeeld dat er geen aanwijzingen waren voor een strafbaar feit en dat er om die reden geen aangifte zou worden opgenomen. Verzoeker is dan ook van mening dat de korpsbeheerder op dit punt in strijd met de waarheid verklaart.

Visie korpsbeheerder

4. De korpsbeheerder liet in het kader van het onderzoek van de Nationale ombudsman weten bij zijn standpunt te blijven dat de klacht van verzoeker niet gegrond was. A. deed onderzoek naar aanleiding van de melding van verzoeker van de mishandeling van zijn broer. A. voerde dit onderzoek zorgvuldig uit.

5. A. verklaarde dat toen verzoeker op 18 oktober 2008 melding deed van mishandeling van zijn broer, hij geen touw aan het hele verhaal kon vastknopen. A. begreep wel van verzoeker dat er vermoedelijk sprake was van zelfverwonding en dat verzoeker de nodige problemen had met de wijze waarop het curatorschap door broer H. werd uitgevoerd. H. zou namelijk spullen van R. wegnemen met als doel R. door zijn agressieve reactie in een isolement te krijgen. Ook begreep A. van verzoeker dat er de nodige rechtszaken waren geweest. Omdat A. geen duidelijk beeld kreeg van de situatie en het ontstaan van het letsel bij R., sprak A. met verzoeker af eerst nader onderzoek in stellen. A. heeft het verhaal van verzoeker in een mutatie verwerkt en dit verslag met de gemaakte afspraken per e-mail aan verzoeker toegestuurd. Politieambtenaar P. verklaarde later dat verzoeker het bureau tevreden had verlaten, om met zijn broer naar het ziekenhuis te gaan.

6. Op 2 november 2008 is A. met verzoeker naar instelling D. gegaan, omdat hij tot dan toe nog niet in de gelegenheid was geweest nader onderzoek te doen. A. had in bijzijn van zijn collega J. eerst een gesprek met twee begeleidsters van R. Uit dat gesprek werd het A. duidelijk dat het letsel, niet veel meer dan een schaafwond, was ontstaan doordat R. was gevallen. Deze hoofdwond had R. op 18 oktober 2008 opengekrabd. Van mishandeling was geen sprake. De begeleidsters verklaarden ook dat R. gestrest raakte, wanneer hij door verzoeker werd opgehaald voor verlof. Het (zelfverwondende) gedrag van R. kwam voort uit stress rondom het ruilen van auto's. Verder werd A. verteld dat er telkens problemen waren met verzoeker, wanneer hij R. kwam ophalen voor verlof. A. kreeg vervolgens inzage in gerechtelijke stukken met betrekking tot de omgangsregeling en de vaststelling dat verzoeker geen zorginhoudelijke informatie krijgt.

A. zei daarop tegen verzoeker dat het een conflict was tussen verzoeker, de curator en de instelling. Verzoeker moest niet proberen om over de rug van R., de politie en de instelling een verandering van de uitspraak van het hof te willen bewerkstelligen. A. slaagde er niet in zijn overige bevindingen vervolgens aan verzoeker te vertellen. Met verzoeker was geen goed gesprek mogelijk, aldus A. De begeleidsters van R. verklaarden dat verzoeker zich intimiderend en bedreigend in hun richting opstelde. A. liet verzoeker weten dat hij nog een persoonlijk gesprek met verzoeker zou aangaan. Nadat verzoeker met R. was vertrokken, heeft A. nog met de begeleidsters gesproken over de bezoeksregeling en het verstrekken van zorginhoudelijke informatie.

7. A. maakte van het gesprek bij instelling D. een verslag en voegde dit toe aan de mutatie van verzoeker in het bedrijfsprocessensysteem. A. ontving na 2 november 2008 nog enkele e-mails van verzoeker, waarin verzoeker vroeg naar de stand van zaken met betrekking tot het onderzoek. A. reageerde daarop dat hij alleen in een persoonlijk gesprek met verzoeker een toelichting wilde geven.

Visie plaatsvervangend hoofdofficier van justitie

8. De korpsbeheerder zag aanleiding om de klacht van verzoeker voor te leggen aan de plaatsvervangend hoofdofficier van justitie te Roermond. De hoofdofficier kwam tot het oordeel dat de verzoekers klacht ongegrond was. De hoofdofficier concludeerde dat de politie de melding van mogelijke mishandeling uitvoerig en zorgvuldig heeft onderzocht. De politie vond geen enkele aanwijzing voor een redelijk vermoeden aan een strafbaar feit.

II. Beoordeling

9. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat overheidsinstanties bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit vereiste brengt mee dat een politieambtenaar overeenkomstig gemaakte afspraken zorgvuldig onderzoek doet naar aanleiding van een melding van een vermeend strafbaar feit.

10. Op 18 oktober 2008 heeft A. met verzoeker een uitgebreid gesprek gevoerd, ondanks dat het politiebureau op dat moment nog gesloten was. A. kon geen touw aan het verhaal van verzoeker vastknopen, het uitgebreide gesprek ten spijt. Het enkele bestaan van een verwonding aan het hoofd en het vermoeden van verzoeker, die geen informatie van de instelling had gekregen, dat R. zichzelf uit frustratie had verwond, leverde naar het oordeel van de Nationale ombudsman voor A. op dat moment onvoldoende informatie op om aangifte op te kunnen nemen van mishandeling (artikel 300 Wetboek van Strafrecht, zie Achtergrond, onder I.) of enig ander strafbaar feit.

11. Nu het verhaal van verzoeker voor A. onduidelijk was, stelde A. voor eerst navraag te doen bij instelling D. en P. (waar R. voorheen verbleef) om een helder beeld te krijgen van

de situatie en de herkomst van het letsel. Verzoeker is met dit voorstel ook akkoord gegaan. Er zijn foto's van het letsel gemaakt en A. heeft het verhaal van verzoeker en de gemaakte afspraken in een mutatie verwerkt en per e-mail aan verzoeker toegestuurd. De Nationale ombudsman acht dit een correcte en zorgvuldige handelwijze. Door zijn werkwijze toe te lichten en afspraken vast te leggen, heeft A. willen voorkomen dat de inzet van de politie onderwerp werd van discussie. Dat verzoeker het vervolgens later niet eens was met de consequenties die de uitkomsten van het onderzoek voor hem met zich brachten, doet daar niet aan af.

12. In vervolg op de gemaakte afspraken heeft A. op 2 november 2008 navraag gedaan bij instelling D. De begeleiders van R. vertelden A. dat het letsel was ontstaan doordat R. zijn hoofd had gestoten en dat R. die wond uit frustratie rondom het ruilen van autootjes weer had opengekrabd. R. was steeds gestrest wanneer hij werd opgehaald door verzoeker. Zo ook de bewuste 18 oktober 2008. A. kreeg verder inzage in gerechtelijke stukken en informatie over het lang slepende conflict tussen verzoeker en de curator. Nu het A. duidelijk was geworden dat van een strafbaar feit in het geheel geen sprake was, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de noodzaak verviel verder navraag te doen bij instelling P., zoals A. dit in eerste instantie met verzoeker had afgesproken.

Alles overziend komt de Nationale ombudsman tot de conclusie dat A. voldoende onderzoek heeft gedaan naar aanleiding van de melding van de vermeende mishandeling. A. heeft hierbij zorgvuldig gehandeld. Hierdoor is niet in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerking gehandeld. Uit het onderzoek is gebleken dat de onderzoeksresultaten niet aan verzoeker zijn teruggekoppeld, ondanks de bedoeling van A. om deze in een persoonlijk gesprek aan verzoeker mee te delen. Niet is gebleken dat A. per e-mail zijn bevindingen heeft teruggekoppeld, zoals de korpsbeheerder stelt. De Nationale ombudsman stelt vast dat dit wel had moeten gebeuren. Dit doet aan bovenstaande conclusie echter niets af.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Limburg-Noord te Venlo is niet gegrond.

Onderzoek

Op 21 mei 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer P. te Kerkrade, met een klacht over een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Limburg-Noord te Venlo.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de burgemeester van Venlo, werd een onderzoek ingesteld.

Om verzoeker de gelegenheid te bieden zijn klacht nader toe te lichten, vond er op 17 juni 2009 een intakegesprek plaats op het Bureau van de Nationale ombudsman met verzoeker en twee medewerkers van het Bureau.

In het kader van het onderzoek werd de burgemeester van Venlo verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Tijdens het onderzoek kregen de beheerder van het regionale politiekorps Limburg-Noord en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder en de betrokken ambtenaar berichtten dat het verslag hun geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen en aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

verzoekschrift van verzoeker van 21 mei 2009;

e-mail van verzoeker van 4 juni 2009 met bijlagen waaronder:

beslissing van de korpsbeheerder van 15 mei 2009;

een brief van mei 2009 met daarin grieven van verzoeker tegen de beslissing van de korpsbeheerder;

e-mailwisseling tussen verzoeker en A.

standpunt van de korpsbeheerder met bijlagen van 16 september 2009;

4. reactie van verzoeker van 1 oktober 2009.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Wetboek van Strafrecht

Artikel 300

"1. Mishandeling wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of geldboete van de vierde categorie.

2. Indien het feit zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.

3. Indien het feit de dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.

4. Met mishandeling wordt gelijkgesteld opzettelijke benadeling van de gezondheid.

5. Poging tot dit misdrijf is niet strafbaar."